

Vergaderjaar 2008–2009

28 989

Cultuurnota 2005–2008

Nr. 98

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2009

Mede namens de minister voor Wonen, Wijken en Integratie informeer ik u over de aanbestedingsresultaten van de verbouwing van het Rijksmuseum te Amsterdam. Dit is conform mijn toezegging in mijn brief van 28 oktober 2008 (Kamerstuk 28 989, nr. 93) dat u in het voorjaar van 2009 geïnformeerd wordt over de resultaten van de aanbesteding.

Voorgeschiedenis

Vorig jaar februari heb ik het besluit genomen om het bod van de enig overgebleven aannemer onaanvaardbaar te verklaren, wegens een te groot verschil tussen het bod van de aannemer en mijn begroting. Daarop is het project opgesplitst in zeven percelen. Zoals ik u reeds eerder heb laten weten (Kamerstukken met vraagnummer 2009Z06290 en 2009Z06298) zijn de percelen 1 tot en met 4 en 6 binnen de financiële kaders aanbesteed. (Voor een overzicht van de percelen, zie bijlage 1.) De inschrijving op perceel 7 (Restauratie Villa en Teekenschool) is in de planning naar achteren geschoven, hetgeen geen gevolgen heeft voor het tijdpad van het project. Daarbij gaat het bij perceel 7 om een qua omvang relatief klein bedrag.

Bij de aanbesteding van perceel 5 leek zich aanvankelijk een probleem voor te doen, omdat één van de twee overgebleven aannemers niet op kwam dagen en de andere aannemer (J.P. van Eesteren) een bod presenteerde dat boven mijn begroting lag. Na een toelichting van de aannemer op zijn bod bleek dat er mogelijkheden waren om binnen onze financiële kaders tot overeenstemming te komen. Vervolgens heeft de Rijksgebouwendienst een aantal onderhandelingsgesprekken met de aannemer gevoerd.

Onderhandelingen afgerond: aanbesteding geslaagd

De onderhandelingen zijn succesvol afgerond: zonder dat er extra middelen aan het project Het *Nieuwe* Rijksmuseum zijn toegevoegd, is tot overeenstemming gekomen met de aannemer over perceel 5. Vorig jaar was het verschil met de aanneemsom te groot, nu was het verschil kleiner en kon het worden overbrugd binnen de financiële kaders. Enerzijds is de prijs van de aannemer gezakt omdat op onderdelen van het bestek is bezuinigd. Anderzijds had de opdrachtgever nog enige financiële ruimte omdat er iets is verdiend op de aanbesteding van de percelen 1 tot en met 4 en perceel 6 en omdat er nog marges waren binnen het financiële kader vanwege reserves voor risico's en voor de coördinatie tussen de percelen.

Onder het voorbehoud dat de aanbesteding van perceel 7 nog moet plaatsvinden, kan gelet op de relatief beperkte omvang van dit perceel nu nadere informatie over de financiële uitkomsten van de heraanbesteding worden verstrekt.

Budget Hoofdgebouw

Vorig jaar is gemeld (Kamerstuk 28 989, nr. 75) dat voor de aanbesteding van het projectonderdeel Hoofdgebouw in totaal € 134 mln. prijspeil begin 2008 was gereserveerd voor de directe bouwkosten. Dit budget is aangepast aan het prijspeil zoals voorzien voor het eind van het project. Hiervoor waren reserves aangehouden in het financiële kader van het project. Uit efficiencyoverwegingen zijn nu ook een aantal onderhoudswerkzaamheden meegenomen, waarvan de kosten ten laste komen van reguliere onderhoudsbudgetten van de Rijksgebouwendienst. Dit tezamen (aanpassing aan prijsniveau en meenemen onderhoud) brengt het budget voor de verbouwing van het Hoofdgebouw op € 144 mln.

Totale financiële kader

Het financiële kader voor het gehele project inclusief inrichting was vorig jaar € 333 mln, zoals u vorig jaar gemeld (Kamerstuk 28 989, nr. 75). Dit bedrag ging nog uit van een planning waarbij het project eind 2010 zou zijn afgerond. Ik heb u vorig jaar (Kamerstuk 28 989, nr. 67) laten weten dat deze datum verschuift naar eind 2012 met een mogelijke doorloop naar 2013. De kosten van deze vertraging kunnen, net zoals in het verleden, worden opgevangen uit de als gevolg van de vertraging vrijvallende huurmiddelen. Dit financiële mechanisme is eerder toegelicht (Kamerstuk 28 989, nr. 75). Met deze vertragingseffecten is een bedrag van € 29,5 mln. gemoeid. Het kader is daarnaast verhoogd met € 3,5 mln, omdat de heraanbesteding en het splitsen in zeven percelen extra coördinatiekosten met zich mee brengt. Dit bedrag komt uit de nog niet ingezette risicoreserve van de projectmiddelen. Dat brengt het totale financiële kader op € 366 mln, zonder dat er extra middelen van elders zijn toegevoegd.

Resultaat aanbesteding

Het totaal van de heraanbesteding van de verbouwing van het Hoofdgebouw zal uitkomen op ca. € 158 mln (dit is voor de percelen 1 tot en met 7, het inrichten van de bouwplaats en de CAR-verzekering). Ten opzichte van het vastgestelde budget van € 144 mln is er dan een tekort van € 14 mln. Dit tekort is opgevangen door herschikkingen binnen het financiële kader van € 366 mln.

Derhalve kan worden vastgesteld dat de heraanbesteding succesvol is verlopen. Vorig jaar kwam de aanbestedingssom op prijspeil begin 2008 uit op € 222 mln. Rekening houdend met prijsstijgingen tot en met het

einde van het project en het nu meegenomen onderhoud zou deze som nu uitkomen op € 245 mln. Het huidige project is als gevolg van de splitsing in percelen technisch niet helemaal vergelijkbaar met het project dat vorig jaar was aanbesteed. De totale kosten komen nu echter ca. € 87 mln. (€ 245 mln. – € 158 mln.) onder het bedrag van de vorig jaar onaanvaardbaar verklaarde aanbidding.

Tot slot

Met dit onderhandelingsresultaat zijn de kaders van tijd en geld zoals u die mij in een motie (Kamerstuk 28 989, nr. 82) vroeg te bewaken, gehandhaafd. Dit betekent dat er een belangrijke stap voorwaarts is gezet in het project Het *Nieuwe* Rijksmuseum: de aanbesteding van het bouwproject is nu grotendeels afgerond. Maar dit is nog niet de laatste stap. Er zijn nog enkele projecten die aanbesteed moeten worden: perceel 7, de inrichting van het museum en de tuin. Met het laten uitvoeren van de nu aanbestede onderdelen en het laten inrichten van de tuin en het museum komt de laatste fase van het project in beeld.

Het besluit van vorig jaar om het bod van de vorige aannemer onaanvaardbaar te verklaren, heeft bewezen een goed besluit te zijn geweest. Naar verwachting en behoudens tegenslagen (weersafhankelijkheid bouw, inrichting) zal het Rijksmuseum in de eerste helft van 2013 geopend worden, conform de planning die vorig jaar aan u is gemeld.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R. H. A. Plasterk

BIJLAGE 1**Tabel Overzicht Aanbesteding Het «Nieuwe» Rijksmuseum**

Perceel	Status opdracht	Aantal inschrijvingen
1 Civiele werken ondergronds tot en met maaiveld	ge Gund	2
2 Werktuigbouwkundige, regel-technische en sanitaire installaties	ge Gund	4
3 Elektrotechnische installaties inclusief data-structuur	ge Gund	4
4 Lift- en transporttechnische installaties	ge Gund	2
5 Bouwkundige werkzaamheden Hoofdgebouw: nieuwbouw, restauratie, constructie en afbouw	Onderhandelingen geslaagd, project wordt z.s.m. ge Gund	1
6 Restauratie en onderhoud daken en gevels Hoofdgebouw	ge Gund	3
7 Restauratie Villa en Teekenschool	12 aannemers hebben zich gemeld als gegadigde	